

ความสำเร็จของการส่งเสริมอาชีพของกลุ่มผลิตภัณฑ์บ้านต้น

Success of Promotion of the Bamboo Slak Community Enterprise

พรทิภา ตันมาก¹

สุวลีย์ เปี่ยมปิติ²

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยหลักความสำเร็จของผลิตภัณฑ์บ้านต้นของตำบลลำพันตา อำเภอนาคู จังหวัดปราจีนบุรี และเพื่อรวบรวมองค์ความรู้สำหรับเป็นแหล่งเรียนรู้แก่ผู้สนใจและเผยแพร่ต่อไป ซึ่งมีการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้มีประสบการณ์ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้สนับสนุน รวมไปถึงผู้ใช้ผลิตภัณฑ์ ตลอดจนการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง

ผลการศึกษาปัจจัยหลักความสำเร็จ พบว่าจุดกำเนิดของผลิตภัณฑ์บ้านต้นซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ถ่านไม้ไผ่และแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพและความงาม กำเนิดจากผู้ผลิตได้รับคำแนะนำจากเพื่อนชาวญี่ปุ่นประกอบกับการมีวัตถุดิบเพื่อการผลิตในพื้นที่อย่างเพียงพอ การพัฒนาการตลาดมีการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ ณ จุดผลิต การร่วมออกแสดงและจัดจำหน่ายสินค้ากับโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ระดับประเทศ การสร้างเครือข่ายในการจำหน่ายและมีการสร้างเว็บไซต์ของผลิตภัณฑ์โดยตรงเพื่อให้ผู้บริโภคสามารถเข้าถึงข้อมูลผลิตภัณฑ์และสั่งซื้อสินค้าได้ตลอดเวลา และมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ จากการนำความรู้ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นของประเทศญี่ปุ่นในการเผาถ่านด้วยความร้อนภายในเตาอุณหภูมิไม่ต่ำกว่า 1,000 องศาเซลเซียสมาประยุกต์ใช้และพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้เป็นที่ต้องการของผู้บริโภคอย่างสม่ำเสมอ การขอคำรับรองคุณภาพจากองค์กร หน่วยงานซึ่งเป็นที่ยอมรับเพื่อสร้างความเชื่อถือตลอดจนมีการบริหารจัดการ กำกับถึงคุณภาพของสินค้าเป็นหลัก คัดสรรวัตถุดิบและแรงงานในพื้นที่ ทำให้มีต้นทุนการผลิตต่ำ รวมทั้งมีวิธีการผลิตที่ทันสมัยและได้รับมาตรฐานระดับสากล สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นปัจจัยหลักความสำเร็จของผลิตภัณฑ์บ้านต้น ดังนั้น การรวบรวมองค์ความรู้จึงเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการเผยแพร่แก่กลุ่มอาชีพ ผู้สนใจทั่วไป ตลอดจนการพัฒนางานวิจัยเพื่อนำไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับแต่ละบริบทของพื้นที่ต่อไป

¹ นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น

² รองศาสตราจารย์; อาจารย์ประจำวิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Abstract

This research had the objective of studying the factors contributing to the success of a community enterprise to produce bamboo salt in Tambon Sampantaa, Nadi District, Prachinburi Province. This study also documents the lessons learned by the enterprise for review and replication by interested persons. Data were collected using in-depth interviews from persons with traditional wisdom, supporters, and consumers of the product. Data were also collected from existing documentation.

Factors contributing to the success of the bamboo salt enterprise originate from the effort to convert the bamboo charcoal to a health and beauty product based on the advice of collaborators from Japan. In addition, the locality had ample quantities of raw product to produce the bamboo salt. The product is marketed from the point of production, from outreach sales and through OTOP fairs throughout the country. The group networks with other similar enterprises and participates in an Internet website on bamboo salt to provide direct access to consumers, who can access information about the product and order supplies. Traditional wisdom from Japan has been adapted to develop the charcoal burning process at temperatures of over 1,000 degrees Celsius to produce a product that meets the needs of consumers. The group's product has been certified for quality standards. The group management practices quality control as a top priority and draws on local raw material and labor to achieve a cost-effective product. The methods of production are continually modernized and meet international standards. This information on the process and success of the bamboo salt community enterprise is available for review by others who wish to replicate the process.

คำสำคัญ: ความสำเร็จของการส่งเสริมอาชีพ

Keyword: Success of Promotion

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 14 การปกครองท้องถิ่น ได้ให้อำนาจแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในด้านการบำรุงรักษาภูมิปัญญาท้องถิ่นจากมาตรา 289 ว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมี อำนาจหน้าที่บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น มีสิทธิที่จะจัดการศึกษาอบรม และการฝึกอาชีพตามความเหมาะสม และความต้องการ

ภายในท้องถิ่นนั้น และเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอบรมของรัฐ โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับมาตรฐานและระบบการศึกษาของชาติ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นต้องคำนึงถึงการบำรุงรักษาสีลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่นด้วย

ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นสิ่งสำคัญที่อยู่คู่กับชุมชนต่างๆ มาอย่างยาวนาน โดยเฉพาะสังคมชนบท จะมีผู้ที่มีภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือปราชญ์ชาวบ้านที่มีความรู้หลากหลายด้าน และมีประโยชน์อย่างยิ่ง เมื่อมีการนำความรู้หรือภูมิปัญญาท้องถิ่นมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน พร้อมทั้งถ่ายทอดความรู้ไปยังชุมชนให้สามารถนำภูมิปัญญาต่างๆ ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต ปัจจุบันมีผู้มีภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยของชุมชนตำบลลำพันตา อำเภอนาคี จังหวัดปราจีนบุรี ได้นำชาวสวนไผ่ตงซึ่งมีอยู่เป็นจำนวนมากในจังหวัดปราจีนบุรี ที่ให้ผลผลิตคือหน่อไม้ที่มีมากอย่างต่อเนื่องตลอดทั้งปี หลังจากการเก็บผลผลิตแล้ว ชาวสวนไผ่ตงมักจะทำการตัดต้นไผ่ตงทิ้งในทุกๆ สามปี เพื่อล้างกอและรอผลิตรอบใหม่ ต้นไผ่ตงที่ถูกตัดทิ้งจึงถูกนำไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์อีกหลายแขนง ตั้งแต่ทำเป็นเครื่องตกแต่งบ้าน หรือนำไปเผาทำถ่านเพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิงในการประกอบอาหาร และพัฒนามาสู่การค้าเชิงธุรกิจ แต่ถ่านไม้ไผ่ไม่ได้สิ้นสุดวงจรการแปรรูปเพียงเป็นถ่านที่ใช้สำหรับการหุงต้ม มีผู้มีภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการประดิษฐ์และหัตถกรรมเกิดแนวคิดในการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากถ่านไม้ไผ่ตงมาเป็นสินค้าเพื่อสุขภาพและความงาม และประสบความสำเร็จอย่างยิ่ง

ธุรกิจขนาดเล็กที่ประสบความสำเร็จอย่างในการแปรรูปถ่านไม้ไผ่ตั้งอยู่เลขที่ 110 หมู่ที่ 1 ตำบลลำพันตา อำเภอนาคี จังหวัดปราจีนบุรี โดยคุณกิตติ เลิศล้ำ เจ้าของกิจการได้รับการชักชวนจากเพื่อนชาวญี่ปุ่นชื่อนากาโกะให้ทำถ่านไม้ไผ่เพื่อการส่งออก ไปประเทศญี่ปุ่น โดยการได้รับความรู้จากเพื่อนชาวญี่ปุ่นในการสร้างเตาเผาถ่าน เริ่มแรกด้วยความจุไม้ 20 ต้นไม้ การเริ่มต้นธุรกิจถ่านไม้ไผ่ จึงเริ่มก่อตั้งเป็นรูปเป็นร่างขึ้นเมื่อปี พ.ศ.2543 แต่สิ่งที่คาดหวังว่าจะสามารถประสบความสำเร็จได้ในการส่งออกถ่านไม้ไผ่กลับต้องประสบปัญหา เมื่อพบว่ามียอดขีดทางด้านกฎหมายไม่สามารถส่งออกถ่านไม้ไผ่ไปยังต่างประเทศในสมัยนั้นได้การที่จะผลิตถ่านไม้ไผ่เพื่อการส่งออกจึงต้องสะดุดลงและต้องหันกลับมามองหาช่องทางการพัฒนาและแปรรูปผลิตภัณฑ์จาก

ถ่านไม้ไผ่ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี ได้เข้ามาให้ความรู้ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์และการแปรรูปถ่านไม้ไผ่ เพื่อส่งเสริมเป็นสินค้า OTOP ประจำตำบลได้ในที่สุดเมื่อ พ.ศ. 2546 และสามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์จากเพียงแค่ถ่านไม้ไผ่ธรรมดา ที่เผาด้วยความร้อนสูงกว่า 1,000 องศาเซลเซียส กลายมาเป็นสินค้าเพื่อสุขภาพและความงามกว่า 27 ชนิดในปัจจุบัน ภายใต้ชื่อผลิตภัณฑ์ว่า “บันตัน” ซึ่งมีที่มาจากภาษาไทยว่า “บ้านถ่าน” แต่เพื่อนชาวญี่ปุ่นได้เรียกเพี้ยนว่า “บันตัน” ประกอบกับคำว่า “ตัน” ในภาษาญี่ปุ่นมีความหมายว่า “ถ่าน” จึงเป็นที่มาของชื่อผลิตภัณฑ์ในปัจจุบัน ที่สามารถสร้างรายได้ให้กับคุณกิตติ เลิศล้ำ และครอบครัวจากธุรกิจขนาดเล็กแต่มีรายได้เดือนละกว่า 70,000 ถึง 100,000 บาท

เมื่อประสบความสำเร็จแล้ว ได้มีการถ่ายทอดความรู้แก่ชุมชนและผู้สนใจที่จะศึกษาแนวความคิดด้วยการรับเชิญเป็นวิทยากรทั่วไป การเป็นวิทยากรบรรยายให้กับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และการเป็นวิทยากรพร้อมกับการช่วยเหลืองานด้านต่างๆ ณ ศูนย์ภูมิรักษ์ จังหวัดนครนายก จนทำให้ได้รับรางวัลวิทยากรอาสาสมัคร ผลิตภัณฑ์จากถ่านไม้ไผ่ และได้รับรางวัลสินค้า OTOP ระดับ 5 ดาว จากผลิตภัณฑ์สบู่อ่อน เมื่อปี 2553 เป็นต้น ซึ่งนอกจากจะผลิตเพื่อจำหน่ายในประเทศโดยจัดจำหน่าย ณ แหล่งผลิตผลิตภัณฑ์ ณ บ้านถ่านไทยอากาศดี ในพื้นที่ตำบลลำพันตา อำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรีแล้ว ยังมีหน้าร้านสำหรับจัดจำหน่าย โดยบริษัทชาร์โคลโฮม จำกัด ณ อาคารพาณิชย์ 72 ถ.รามอินทรา เขตคันนายาว กรุงเทพมหานคร และจัดจำหน่ายผ่านทางเว็บไซต์หลัก www.bamboocharcoal.in.th และ www.bantanthai.com หรือผ่านเครือข่ายการจัดจำหน่ายสินค้าที่มีความสนใจมารับผลิตภัณฑ์ไปจำหน่ายเอง ปัจจุบันยังมีการผลิตเพื่อส่งออกเฉพาะถ่านไม้ไผ่ไปยังประเทศญี่ปุ่นอีกด้วย

การประสบความสำเร็จของผลิตภัณฑ์บันตัน จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการเป็นตัวอย่างของการประสบความสำเร็จ และเส้นทางการมาถึงเป้าหมาย แก่กลุ่มอาชีพที่กำลังประสบปัญหาด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ การจำหน่ายสินค้า การแปรรูป ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่ต้องส่งเสริม สนับสนุนการประกอบอาชีพของคนในชุมชนให้มีชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ประกอบกับในพื้นที่ของตำบลลำพันตาได้มีกลุ่มอาชีพจำนวนกว่า 10 กลุ่ม ที่ยังคงต้องการความรู้ แนวคิดและแนวทางการพัฒนา

ผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม ดังนั้นจึงควรมีการศึกษาวิจัยว่า ปัจจัยในการประสบความสำเร็จของผลิตภัณฑ์ขั้นต้นคืออะไร เพื่อเป็นการรวบรวมองค์ความรู้ที่จำเป็นและสำคัญของการจัดทำผลิตภัณฑ์ ให้สามารถนำไปถ่ายทอดเป็นบทเรียนในความสำเร็จของผลิตภัณฑ์ รวมไปถึงใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาความรู้ การต่อยอดแนวความคิดแก่กลุ่มอาชีพอื่นและเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับผู้สนใจ และเพื่อเป็นการเผยแพร่ต่อไป

วิธีการศึกษา

ข้อมูลในการศึกษาวิจัยนี้ ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง คือ ผู้เป็นจุดกำเนิดในการริเริ่มผลิตภัณฑ์แปรรูปจากถ่านไม้ไผ่ ผู้ที่มีความชำนาญจากการตั้งสมประสงค์ ผู้ให้การสนับสนุนความรู้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์และการตลาด ผู้นำท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น พนักงานส่วนท้องถิ่น และผู้ใช้ผลิตภัณฑ์ และข้อมูลที่ได้จากเอกสารรายงานต่างๆ วารสารที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต หนังสือพิมพ์และบทความต่างๆ ที่กล่าวถึงผลิตภัณฑ์ขั้นต้น

จุดกำเนิดของผลิตภัณฑ์

จากการศึกษาจุดกำเนิดของผลิตภัณฑ์ถ่านไม้ไผ่ในประเทศไทยจากอดีต พบว่า มีการผลิตถ่านไม้เพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิงมาเป็นเวลานานมาแล้ว ซึ่งมีวิธีการผลิตถ่านไม้ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน โดยการทำบ้านตัดต้นไม้ทั้งที่อยู่ในที่ของตนเองและในป่าไม้ธรรมชาติมาเผา ด้วยการนำท่อนไม้มาวางเรียงแล้วจุดไฟ ใช้ดินหรือแกลบกลบ ปล่อยให้ลูกไหม้ แล้วนำถ่านออกมาดับด้วยน้ำ ซึ่งมักจะย้ายที่ผลิตไปเรื่อยๆ เพื่อหาพื้นที่ในการเผาถ่าน เป็นเช่นนี้ไปเรื่อยทำให้การผลิตถ่านไม้ถูกมองว่าเป็นการตัดไม้ทำลายป่าและสร้างมลพิษ เมื่อการผลิตถ่านไม้ถูกมองว่าเป็นการตัดไม้ทำลายป่า ทั้งกฎระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวกับป่าไม้ไม่เอื้ออำนวยให้เกิดแรงจูงใจในการพัฒนาวิธีการผลิตให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ส่งผลให้การศึกษาเพื่อทำความเข้าใจ หรือการวิจัยพัฒนาคุณภาพและผลผลิตของถ่านไม้รวมทั้งการใช้ประโยชน์จากผลพลอยได้จึงมีน้อยมากในอดีต

สำหรับการผลิตถ่านไม้ไผ่เพื่อสุขภาพในประเทศไทยนั้น เป็นการผลิตด้วยการนำเทคโนโลยีจากประเทศญี่ปุ่นมาประยุกต์ใช้เพื่อให้สามารถเผาถ่านไม้ไผ่ในอุณหภูมิที่

สูงกว่า 1,000 องศาเซลเซียสได้ ผู้ผลิตถ่านไม้ไฟเพื่อสุขภาพรายแรกของประเทศไทยนั้นคือ คุณกิตติ เลิศล้ำ เจ้าของผลิตภัณฑ์บันตัน ซึ่งได้รับการถ่ายทอดทั้งเทคนิคในการทำเตาเผาและกรรมวิธีในการทำถ่านไม้ไฟทั้งหมดจากเพื่อนชาวญี่ปุ่นชื่อ Mr. Daisaku Nakago ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้และมีความชำนาญเรื่องการทำถ่านไม้เป็นอย่างดี เนื่องจากครอบครัวของ Mr. Daisaku Nakago ที่ประเทศญี่ปุ่นนั้นประกอบอาชีพผลิตถ่านไม้มาหลายชั่วอายุคน เมื่อทั้งสองได้สังเกตเห็นว่าพื้นที่ของจังหวัดปราจีนบุรีซึ่งเป็นบ้านเกิดของคุณกิตติ เลิศล้ำ มีการปลูกไม้ไผ่กันอย่างแพร่หลายเป็นจำนวนมาก ซึ่งสามารถนำไม้ไผ่จากในพื้นที่มาทำเป็นวัตถุดิบในการผลิตถ่านไม้ไฟเพื่อสุขภาพได้ คุณกิตติจึงตัดสินใจลงมือทำทันที เมื่อปี พ.ศ. 2542 โดยมีวัตถุประสงค์ในช่วงการเริ่มต้นการผลิตถ่านไม้เพื่อทำเป็นสินค้าส่งออกไปยังประเทศญี่ปุ่น คุณกิตติได้ฝึกฝนการเผาถ่านตามกรรมวิธีที่เพื่อนชาวญี่ปุ่นได้แนะนำจนเกิดความชำนาญและปรับปรุงพัฒนาเทคนิคกรรมวิธีการเผาจนสามารถทำถ่านไม้ไฟให้มีคุณภาพตามมาตรฐานของประเทศญี่ปุ่นได้ คุณกิตติยังได้ศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องถ่านไม้ไฟด้วยตนเอง จนได้ข้อมูลว่าถ่านไม้ไฟมีคุณสมบัติอย่างไร นำไปใช้ประโยชน์ด้านใดได้บ้าง และผลพลอยได้จากการทำถ่านไม้ไฟที่เรียกว่า น้ำส้มควันไม้ไฟ (BAMBOO VINEGAR) นั้นมีคุณสมบัติและคุณประโยชน์อย่างไร โดยมีที่มาของแหล่งข้อมูลจากตำราของเพื่อนชาวญี่ปุ่นและจากการค้นคว้าด้วยตัวเองทาง Internet หรือสื่ออื่นๆ ต่อมาคุณกิตติได้ประสบกับปัญหาด้านการส่งออกเนื่องจากประเทศญี่ปุ่นได้มีการกำหนดโควตาการนำเข้าถ่านไม้ไว้ในจำนวนที่จำกัด และข้อกำหนดทางกฎหมายในเรื่องถ่านไม้ในประเทศไทยก็ยังไม่เอื้ออำนวย คุณกิตติจึงมีแนวความคิดที่จะหันมาทำการตลาดในประเทศไทยเพื่อแก้ไขปัญหาการไม่สามารถส่งออกถ่านไม้ไฟไปต่างประเทศได้ เพราะเห็นว่าถ่านไม้ไฟที่ทำได้นั้นมีคุณสมบัติและคุณประโยชน์ที่ดีต่อสุขภาพของผู้ใช้แตกต่างจากถ่านไม้ทั่วๆ ไปที่มีอยู่ในตลาด และสินค้าเพื่อสุขภาพที่ทำจากถ่านไม้ไฟในประเทศไทยในขณะนั้นไม่มีคู่แข่งในเชิงธุรกิจ

เมื่อรัฐบาลได้มีโครงการคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP CHAMPION) และได้เปิดโอกาสให้ธุรกิจขนาดย่อม (SME) เข้าร่วมโครงการได้ คุณกิตติได้ส่งสินค้าเข้าร่วมคัดสรรในปี พ.ศ. 2546 ซึ่งต่อมาถ่านไม้ไฟเพื่อสุขภาพได้ผ่านการคัดสรรให้เป็นสินค้า OTOP ในระดับ 4 ดาว ของภาคกลางและได้เข้าร่วมงานกับโครงการ

หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ระดับประเทศ เพื่อจัดแสดงและจำหน่ายสินค้า OTOP ที่ศูนย์
การแสดงผลสินค้าอิมแพ็คเมืองทองธานี เมื่อวันที่ 11 กรกฎาคม 2546 ซึ่งถือได้ว่าเป็นการ
เปิดตัวอย่างเป็นทางการครั้งแรกของผลิตภัณฑ์ถ่านไม้ไผ่ และผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพและ
ความงามภายใต้ชื่อบันตันซึ่งเป็นการจำหน่ายผลิตภัณฑ์บันตันครั้งแรกหลังจากที่ได้
เริ่มทำถ่านไม้ไผ่มาเป็นเวลากว่า 4 ปี แม้จะมียอดขายไม่สูงนัก แต่ก็ถือว่ามีผลตอบ
รับในผลิตภัณฑ์ในขั้นที่น่าพอใจ เนื่องจากมีผู้ให้ความสนใจเกี่ยวกับคุณสมบัติและ
คุณประโยชน์ของถ่านไม้ไผ่ทั้งจากประชาชนทั่วไปและสื่อมวลชนแขนงต่างๆ ซึ่งต่อมา
ได้มีการติดต่อสอบถามเกี่ยวกับขั้นตอนการผลิตและคุณสมบัติของผลิตภัณฑ์บันตันเข้า
มาอย่างต่อเนื่อง จนทำให้มีคนรู้จักถ่านไม้ไผ่มากขึ้น นอกจากนั้นทางคณะผู้บริหารของ
สถาบันเพื่อพัฒนาการเกษตรและชนบท ซึ่งเป็นหน่วยงานที่อยู่ภายใต้การสนับสนุนของ
ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ซึ่งดำเนินการให้บริการทางการ
ศึกษาดูงานและฝึกอบรมด้านการพัฒนาการเกษตรและชนบทแก่หน่วยงาน องค์กรและ
บุคคลทั่วไปทั้งในและต่างประเทศ ได้ให้ความสนใจและมาเยี่ยมชมสถานที่ผลิตและช่วย
อุดหนุนสินค้าผลิตภัณฑ์ถ่านไม้ไผ่ เพื่อสุขภาพถึงจังหวัดปราจีนบุรี เป็นต้น ปัจจุบัน
สินค้าหรือผลิตภัณฑ์แปรรูปจากถ่านไม้ไผ่บันตัน ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยผู้
สามารถไว้วางใจในด้านคุณภาพของตัวสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ได้เป็นอย่างดี

การพัฒนาการตลาด

จากผลิตภัณฑ์แปรรูปจากถ่านไม้ไผ่เป็นสินค้าเพื่อสุขภาพและความงามที่
ประสบความสำเร็จในปัจจุบันได้นั้น นอกจากคุณภาพจากตัวสินค้าหรือผลิตภัณฑ์เอง
แล้ว การทำการตลาดหรือการพัฒนาการตลาดนับได้ว่าเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการสร้าง
ยอดขาย และรายได้ให้กับเจ้าของผลิตภัณฑ์ ในการส่งสินค้าเข้าร่วมคัดสรรกับโครงการ
หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ จนถ่านไม้ไผ่ผ่านการคัดสรรเป็นผลิตภัณฑ์ OTOP ระดับ 4
ดาว ของระดับภาคกลาง โดยได้รับการตอบรับจากกลุ่มผู้สนใจและรักสุขภาพในระดับ
หนึ่ง ถือได้ว่าเป็นการทำการตลาดครั้งแรกของผลิตภัณฑ์ภายใต้ชื่อบันตัน การทำ
การตลาดกับกลุ่มลูกค้าผู้ใช้ผลิตภัณฑ์ของบันตันนั้น มุ่งเน้นกลุ่มลูกค้าสำหรับคน
ระดับกลางขึ้นไป เนื่องจากผู้ซื้อควรมีความรู้และความเข้าใจกับตัวผลิตภัณฑ์ ซึ่งต้องมี

การศึกษาคุณภาพและรายละเอียดของผลิตภัณฑ์พอสมควรรวมไปถึงการยอมรับในมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ ซึ่งกลุ่มลูกค้าจะเป็นกลุ่มที่รักสุขภาพจริงๆ เป็นส่วนใหญ่ และยอมรับในระดับราคาที่ค่อนข้างสูงของตัวสินค้าได้ นอกจากนี้ยังมีการบ่งชี้ถึงความแตกต่างระหว่างผลิตภัณฑ์ที่ผลิตภายใต้ชื่อสินค้าว่า “บันตัน” กับผลิตเพื่อสุขภาพและความงามที่แปรรูปชนิดอื่น ด้วยการคิดค้นและพัฒนาจากภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยการรวบรวมองค์ความรู้และคุณภาพของสินค้าที่มีความแตกต่างจากคู่แข่งด้วยคุณภาพของผลิตภัณฑ์ที่ผ่านการผลิตในทุกขั้นตอนที่มีความเข้มงวด ได้มาตรฐานและมีการรับรองจากหน่วยงานที่เชื่อถือได้

คุณภาพของสินค้าด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์

ผลิตภัณฑ์บันตันเป็นต้นตำรับผลิตภัณฑ์ถ่านไม้ไผ่เพื่อสุขภาพ (Bamboo Charcoal For Healthy Products) ที่ผ่านกรรมวิธีการผลิตด้วยอุณหภูมิภายในเตามากกว่า 1,000 °C มีลักษณะพิเศษและคุณประโยชน์มากมาย ซึ่งในเว็บไซต์ของการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ได้ให้ข้อมูลที่จำเป็นควรค่าแก่การศึกษาและเป็นประโยชน์ เช่น คุณสมบัติของถ่านไม้ไผ่ (Bamboo Charcoal) ที่เมื่อกล่าวถึง "ถ่าน" หลายคนคงจะนึกถึงชิ้นไม้ดำๆ ที่ใช้เป็นเชื้อเพลิงสำหรับหุงต้มอาหารในครัวเรือนเท่านั้น แต่ความจริงแล้วถ่านมีคุณสมบัติพิเศษอีกอย่างหนึ่ง คือ สามารถดูดซับกลิ่นเหม็นอับไม่พึงประสงค์ต่างๆ ได้ เช่น การนำถ่านมาใส่ไว้ในตู้เย็น ทำให้ตู้เย็นไม่มีกลิ่นเหม็นคาว ใส่ไว้ในตู้เสื้อผ้าและตู้โชว์เพื่อไม่ให้มีกลิ่นเหม็นอับ สิ่งที่ทำให้ถ่านมีความสามารถในการดูดซับกลิ่นได้ โดยเฉพาะถ่านไม้ไผ่ (Bamboo Charcoal) เนื่องจากโครงสร้างของถ่านไม้ไผ่ มีลักษณะเป็นรูพรุนเล็กๆ มากมาย โดยกลิ่นเหม็นอับต่างๆ จะแพร่เข้ารูพรุนเหล่านี้ ทำให้เกิดการดูดซับกลิ่นเหล่านั้นไว้ตามผนังและในรูพรุน หากถ่านมีรูพรุนมากก็จะทำให้ดูดซับกลิ่นได้มากตามไปด้วย

ถ่านไม้ไผ่ (Bamboo Charcoal) ภาษาญี่ปุ่นเรียก ทาเคะซึมิ (takezumi) หรือ ทิกุตัน (tikutan) ทำมาจากไม้ไผ่ (Bamboo) เป็นถ่านที่ผ่านกรรมวิธีการผลิตด้วยอุณหภูมิภายในเตามากกว่า 1,000 °C มีคุณสมบัติที่เป็นประโยชน์ต่อสุขภาพของมนุษย์ สัตว์ ธรรมชาติและสภาพแวดล้อมมากมายถ่านไม้ไผ่ ที่ผ่านกรรมวิธีการผลิตด้วยอุณหภูมิ

ภายในเตามากกว่า 1,000 °C แตกต่างไปจากถ่านทั่วไป หรือแม้แต่ถ่านขาว (White Charcoal) หรือบินโจตัน (Binchotan) ที่มีผลึกกันมากในประเทศญี่ปุ่นและจีน ปัจจุบันประเทศจีนปิดป่าจึงไม่มีการผลิตถ่านทั้งสองชนิดนี้แล้ว ถ่านไม้ไผ่ที่ผ่านกรรมวิธีการผลิตด้วยอุณหภูมิภายในเตามากกว่า 1,000 °C มีลักษณะพิเศษ คือ มีรูพรุนมากกว่า หากนำมาแผ่กระจายออกเป็นพื้นที่จะได้พื้นที่มากถึง 300 ถึง 700 ตร.ม/กรัม แต่ถ่านไม้ทั่วไปจะได้พื้นที่ประมาณ 50 ตร.ม/กรัม นอกจากนี้ถ่านไม้ไผ่ยังมีความต้านทานไฟฟ้า (Resistance) ต่ำ (ไม่เกิน 100 โอห์ม) และมีแร่ธาตุต่างๆ มากมาย ซึ่งในประเทศจีนและประเทศญี่ปุ่น ได้ทำการวิจัยถ่านไม้ไผ่ ที่ผ่านกรรมวิธีการผลิตด้วยอุณหภูมิภายในเตามากกว่า 1,000 °C พบว่ามีคุณสมบัติพิเศษสามารถให้กำเนิดและปลดปล่อยประจุลบ (Negative Ions) และอินฟราเรดยาว (Far infrared ray) จากคุณสมบัติดังกล่าว ถ่านไม้ไผ่จึงถูกนำมาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพในหลากหลายรูปแบบเป็นที่นิยมมากในประเทศญี่ปุ่นและมีราคาแพง เช่น

1. ใช้เป็นวัสดุตกแต่งบ้านเรือน (Decorate) ช่วยฟอกอากาศ ดูดกลิ่น (Deodorizing) ความชื้น (Moisture) ปลดปล่อยประจุลบ (Negative Ions) และอินฟราเรดยาว (Far infrared ray) ซึ่งมีคุณสมบัติช่วยสุขภาพต้องใช้ถ่านไม้ไผ่ในปริมาณที่เหมาะสมกับพื้นที่

2. ทิ้งลงในแม่น้ำลำคลองลดการเน่าเสียของน้ำ ช่วยบำบัดน้ำเสีย เพิ่มแร่ธาตุ แคลเซียม โพแทสเซียม แมกนีเซียม ฯลฯ ต้องใช้ถ่านไม้ไผ่ในปริมาณที่เหมาะสมกับปริมาณน้ำ

3. แช่ในถังน้ำดื่ม ช่วยดูดซับคลอรีนและสิ่งที่มีพิษ เพิ่มแร่ธาตุ แคลเซียม โพแทสเซียม แมกนีเซียม ฯลฯ และปลดปล่อยประจุลบ (Negative Ions) และ อินฟราเรดยาว (Far infrared ray) ซึ่งมีคุณสมบัติช่วยสุขภาพทำความสะอาดถ่านไม้ไผ่ด้วยแปรงหรือฟองน้ำ ห้ามใช้ผงซักฟอกหรือน้ำยาล้างจานเด็ดขาด ต้มถ่านไม้ไผ่ที่ล้างสะอาดแล้วด้วยน้ำเดือดประมาณ 10 นาที นำออกมาวางไว้ปล่อยให้แห้ง ไม่ควรนำออกตากแดด ใช้ถ่านไม้ไผ่ 100 กรัม (1 ช้อน) ต่อน้ำ 1 ลิตรแช่ทิ้งไว้ประมาณ 2-3 ชั่วโมง น้ำจะมีคุณสมบัติเหมือนน้ำแร่ธรรมชาติหรือดีกว่า หลังจากใช้ถ่านไม้ไผ่ในน้ำดื่มครบ 1 อาทิตย์ ควรนำออกมาต้มด้วยน้ำเดือดและสามารถใช้ได้ 1 เดือนต่อถ่านไม้ไผ่ 100 กรัม

4. ใส่หม้อหุงข้าวขณะที่หุงข้าว ช่วยดูดซับคลอรีน กลิ่นเหม็นอับของข้าวสารเก่า และสิ่งที่มีพิษ เพิ่มแร่ธาตุ แคลเซียม โพแทสเซียม แมกนีเซียม ฯลฯ และปลดปล่อยประจุลบ (Negative Ions) และอินฟราเรดยาว (Far infrared ray) ซึ่งมีคุณประโยชน์ต่อสุขภาพ เพิ่มรสและความนุ่มให้ข้าวสุกทำความสะอาดต้นไม้ไฟด้วยแปรงหรือฟองน้ำ ห้ามใช้ผงซักฟอกหรือน้ำยาล้างจานเด็ดขาด ต้มถ่านไม้ไฟที่ล้างสะอาดแล้วด้วยน้ำเดือดประมาณ 10 นาที นำออกมาวางไว้ปล่อยให้แห้งไม่ควรนำออกตากแดด ใช้ถ่านไม้ไฟ 300 กรัม (3 ช้อน) ต่อข้าว 1 หม้อ ใช้ได้ 10 ~ 15 ครั้ง

5. ใส่ในอ่างอาบน้ำ ช่วยดูดซับคลอรีนและสิ่งที่มีพิษเพิ่มแร่ธาตุ และปลดปล่อยประจุลบ (Negative Ions) และอินฟราเรดยาว (Far infrared ray) ซึ่งมีคุณประโยชน์ต่อสุขภาพ ขำระล้างผิวหนัง กระตุ้นการไหลเวียนของเลือดช่วยให้ร่างกายสดชื่น บรรเทาต้นไม้ไฟ 300 กรัม ในถุงตาข่าย แช่ถุงถ่านลงในอ่างอาบน้ำ เพิ่มอุณหภูมิของน้ำให้อุ่น เอาถุงถ่านออกจากอ่างเมื่ออาบน้ำเสร็จถ่านไม้ไฟ 1 ถุงใช้ได้ 2 เดือน

6. ใส่ไว้ในที่นอน ได้เตียง ในห้องนอน ช่วยฟอกอากาศ ดูดกลิ่น ความชื้นปลดปล่อยประจุลบ (Negative Ions) และอินฟราเรดยาว (Far infrared ray) ซึ่งมีคุณประโยชน์ต่อสุขภาพ กระตุ้นการไหลเวียนของเลือด จิตใจสงบเย็นในขณะพักผ่อนและช่วยให้นอนหลับได้ดี ร่างกายสดชื่น ห้องขนาด 3.2 ม. x 3.2 ม. ต้องใช้ถ่านไม้ไฟ 3 กก./ห้อง

7. ดูดซับและหักเหคลื่นไฟฟ้า (Adsorption of Electromagnetic Wave) ช่วยดูดซับและหักเหคลื่นไฟฟ้าที่แผ่กระจายออกมาจากทีวี คอมพิวเตอร์ จอมอนิเตอร์ อุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้าที่เปิดใช้งานอยู่ภายในบ้านและสถานที่ทำงาน ดูดซับลดการแผ่กระจายของคลื่นไฟฟ้าจากการใช้อุปกรณ์ไฟฟ้าต่างๆ

8. ฟอกและปรับอากาศได้เตียงนอน และได้อาคารบ้านเรือน ช่วยดูดซับความชื้นในฤดูที่มีความชื้นสูง และคลายความชื้นในฤดูที่มีความแห้งแล้ง

9. ใช้ผสมอาหารสัตว์ ช่วยเพิ่มแร่ธาตุ ดูดซับสารพิษ กำจัดแบคทีเรียในระบบทางเดินอาหาร ลดกลิ่นเหม็นของมูลสัตว์

10. ใช้ผสมดินเพื่อการเพาะปลูก ช่วยปรับสภาพของดิน เพิ่มแร่ธาตุที่พืชต้องการ

11. ใส่ในตู้เย็นช่วยดูดกลิ่น และปลดปล่อยประจุลบ (Negative Ions) และอินฟราเรดยาว (Far infrared ray) ช่วยให้ผักสดเก็บไว้ได้นานวันขึ้น ถ่านไม้จะดูดซับก๊าซที่ผักและผลไม้คายออกมาซึ่งมีผลให้ผักและผลไม้เน่าเสีย

12. ใส่ในตู้ข้าวสาร ช่วยดูดกลิ่น ความชื้น และปลดปล่อยประจุลบ (Negative Ions) และ อินฟราเรดยาว (Far infrared ray) ป้องกันมอด และแมลงต่างๆ

13. ใส่ไว้ในแจกันหรือกระถางดอกไม้ ทำให้เกิดออกไซด์ เพิ่มออกซิเจนและแร่ธาตุ แคลเซียม โพแทสเซียม แมกนีเซียม ฯลฯ ให้กับน้ำในแจกันหรือกระถางดอกไม้

14. ใส่ในตู้กระจกหรืออ่างเลี้ยงปลา ช่วยเพิ่มออกซิเจนในน้ำ เพิ่มแร่ธาตุ แคลเซียม โพแทสเซียม แมกนีเซียม ฯลฯ ทำให้น้ำใสสะอาด ช่วยเร่งการตกตะกอนของฝุ่นละอองในน้ำ

15. ทำห้องบำบัดสุขภาพ ช่วยฟอกอากาศภายในห้อง ดูดกลิ่น (Deodorizing) ความชื้น (Moisture) ปลดปล่อยประจุลบ (Negative Ions) และ อินฟราเรดยาว (Far infrared ray) ซึ่งมีคุณประโยชน์ต่อสุขภาพ

นอกจากนั้นยังใช้ถ่านไม้ไผ่เป็นส่วนผสมหลักของผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพได้อีกมากมายหลายชนิด เช่น สบู่ แชมพู ยาสีฟัน ถ่านเม็ดดูดสารพิษ ฯลฯ

การบริหารจัดการ

คุณกิตติ เลิศล้ำ (2554) ได้ให้ข้อมูลคุณสมบัติและคุณประโยชน์ของถ่านไม้ไผ่ของผลิตภัณฑ์บ้านต้น โดยการอ้างอิงจากการศึกษาค้นคว้าและวิจัยของประเทศญี่ปุ่นและจีน และกรรมวิธีการผลิตของผลิตภัณฑ์บ้านต้นได้ขบวนการ ขั้นตอนและมาตรฐานการผลิตจากประเทศญี่ปุ่น ซึ่งได้รับการถ่ายทอดภูมิปัญญาดั้งเดิมของญี่ปุ่นจากผู้ชำนาญชาญี่ปุ่นโดยตรง และได้มีการฝึกฝนเพิ่มพูนความชำนาญ ประสบการณ์และกรรมวิธีการผลิตให้เหมาะสมกับสภาพภูมิประเทศและวัตถุดิบคือ "ไผ่ตง" ที่ปลูกเป็นพืชเศรษฐกิจอยู่ในท้องถิ่นของจังหวัดปราจีนบุรี จึงได้ต่อยอดภูมิปัญญาดั้งเดิมของญี่ปุ่นจนถือได้ว่าเป็นภูมิปัญญาของผู้ผลิตผลิตภัณฑ์บ้านต้นเอง ที่ได้มีการพัฒนามาอย่างต่อเนื่อง และมีผลการทดสอบวิเคราะห์ถ่านไม้ไผ่ที่ผลิตโดยสถาบันวิจัยที่เชื่อถือได้ สามารถรับรองได้ว่าถ่านไม้ไผ่ที่ผลิตอยู่ในปัจจุบันได้มาตรฐานเทียบเท่าหรือดีกว่าถ่านไม้ไผ่ที่ผลิตในประเทศ

ญี่ปุ่นและจีน จึงสร้างความมั่นใจได้ว่าสามารถอ้างอิงกับผลการศึกษาค้นคว้าและวิจัยของประเทศญี่ปุ่นและจีนได้ สำหรับด้านการบริหารจัดการของผลิตภัณฑ์บัณฑิตนั้น มีการบริหารจัดการทุกอย่างในกระบวนการของผลิตภัณฑ์บัณฑิตอย่างเป็นระบบ

วัตถุดิบ ตั้งแต่ขั้นตอนการเริ่มเตรียมวัตถุดิบของการผลิตถ่านไม้ไผ่ ด้วยการรับซื้อไม้ไผ่พันธุ์ ไผ่ตงเป็นหลัก จากเกษตรกรที่อยู่ในพื้นที่ของจังหวัดปราจีนบุรีที่มีการปลูกไผ่ตงเป็นพืชเศรษฐกิจหลักอยู่ก่อนแล้ว เมื่อมีการสิ้นอายุของไผ่ตงจะมีการล้างกอไม้ไผ่ ทางคุณกิตติได้รับซื้อผลผลิตเหล่านั้นเพื่อเป็นการอุดหนุนเกษตรกรในพื้นที่ของจังหวัดปราจีนบุรีและทางผู้ขายไม้ไผ่ตง ก็มีการนำไม้ไผ่มาส่งให้แก่แหล่งผลิตของบัณฑิตถึงที่ตำบลลำพันตา อำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี

การบริหารจัดการของผลิตภัณฑ์บัณฑิตขั้นต่อมา คือการจ้างแรงงานในการเผาถ่านไม้ไผ่ ด้วยการจ้างแรงงานเป็นรายภูมในพื้นที่ของตำบลลำพันตาให้ทำหน้าที่เผาถ่านไม้ไผ่ และคุณกิตติจะทำการควบคุม คุณลักษณะของการเผาอย่างใกล้ชิด จากขั้นตอนของการเผาถ่านมาสู่การคัดสรรถ่านไม้ไผ่ให้ได้ขนาดตามที่กำหนดด้วยแรงงานของรายภูมในพื้นที่ นอกจากถ่านไม้ไผ่แล้วการแปรรูปเป็นสินค้าเพื่อสุขภาพและความงาม ได้มีการกระจายรายได้ให้กับกลุ่มแม่บ้านและกลุ่มสตรีในพื้นที่ของตำบลลำพันตา ซึ่งเป็นส่วนของงานการตัดเย็บในรูปแบบต่างๆ อาทิ การเย็บหมอนถ่าน การตัดเย็บถุงถ่าน เพื่อบรรจุถ่านสำหรับการดูดกลิ่น เป็นต้น และได้มีการส่งเสริมความรู้ให้กับกลุ่มอาชีพ ด้วยการส่งเสริมให้ได้เข้ารับการฝึกอบรมทักษะฝีมือการตัดเย็บอย่างสม่ำเสมอ รวมส่วนหนึ่งการผลิตสินค้า สำหรับสินค้าด้านความงาม เช่น แชมพู ครีมนวดผม ครีมหาบหน้า ได้มีการแยกส่วนการผลิตซึ่งต้องอาศัยความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในการผลิต จึงได้มีการผลิตที่กรุงเทพมหานคร เมื่อการบริหารจัดการในขั้นตอนของการผลิตเรียบร้อยแล้ว ในส่วนของการจำหน่ายมีการเน้นการขายทางเว็บไซต์ของตนเองเป็นหลัก เนื่องจากสามารถควบคุมการจำหน่ายได้โดยตรงและจำหน่ายโดยการสร้างเครือข่ายและตัวแทนจำหน่ายที่มีการติดต่อเข้ามานำสินค้าไปจำหน่ายต่ออีกทอดหนึ่ง

ในส่วนเงินทุนของผลิตภัณฑ์บัณฑิตตั้งแต่การเริ่มการจัดทำผลิตภัณฑ์ถ่านไม้ไผ่ เป็นการเริ่มจากสิ่งที่มีอยู่ในท้องถิ่น จึงไม่ต้องใช้ทุนในการเริ่มต้นมากนัก ผู้ผลิตได้ใช้เพียงเงินทุนจากที่มีอยู่ส่วนตัวและส่วนของครอบครัวในการลงทุนในขั้นแรกนั้น และ

ด้วยการยึดถือวิถีแห่งความพอเพียง พออยู่พอกิน ทุนจะถูกใช้ไปเพื่อการผลิตเท่าที่มีความจำเป็น ไม่ได้มีการลงทุนหรือไม่มีการกู้ยืมเงินจากภายนอก หรือสถาบันการเงินใดๆ ทั้งสิ้น จนเมื่อผลิตภัณฑ์ประสบความสำเร็จในระดับหนึ่ง จึงได้นำเข้าจดทะเบียนในรูปแบบบริษัทในชื่อ บริษัท ชาร์โคลโฮม จำกัด ซึ่งตั้งอยู่ 72 ถนนรามอินทรา เขตคันนายาว กรุงเทพมหานคร ด้วยทุนจดทะเบียน จำนวน 1,000,000 บาท (หนึ่งล้านบาทถ้วน) ช่วงปี พ.ศ.2546 ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของผลิตภัณฑ์บัณฑิตในธุรกิจอย่างจริงจัง

หลักการบริหารจัดการ ของผลิตภัณฑ์บัณฑิตมีอยู่ว่า “หลักคิดเพื่อชีวิตมีสุข วิถีชีวิตพอเพียง หลีกเลี้ยงหนี้สิน อยู่ กิน อย่างไร ตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ชีวิตมีสุขได้ไม่ยากหากรู้จักพอและทำให้ดี ให้ถูกต้อง มีสติ รู้ตัว มีปัญญา รู้คิด คิดเองเป็น ทำเองได้ มีความรู้ มีคุณธรรม” และมีข้อคิด ว่า “เราไม่ได้ขายสินค้า...แต่เรากำลังขายชื่อเสียงวงศ์ตระกูล เราไม่ได้ขายสินค้าแต่เรากำลังขายชื่อเสียงหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด และประเทศเราจึงต้องผลิตแต่สินค้าที่ดีมีคุณภาพได้มาตรฐาน และมีหลักธรรมประจำใจของบ้านถ่านไม้ไผ่ไทยอากาศดี คือ สัมมาอาชีวะธรรมสถานคือ เลิศคุณธรรม ล้ำคุณภาพ เราคือ ต้นตำรับผลิตภัณฑ์ "ถ่านไม้ไผ่เพื่อสุขภาพ" ซึ่งที่กล่าวมาทำให้ผลิตภัณฑ์บัณฑิตไม่ต้องพึ่งพาปัจจัยภายนอกในเรื่องต่างๆ มากนัก เพราะเริ่มต้นจากการผลิตด้วยความพอเพียงและอาศัยความใส่ใจจากผู้ผลิตเองเป็นหลักที่สำคัญ ถือได้ว่า เป็นการผลิตที่ควรนำไปเป็นตัวอย่างแก่กลุ่มอาชีพอื่นๆ และผู้ที่ประสบปัญหาด้านการดำเนินธุรกิจหรือการดำเนินชีวิตในปัจจุบัน

ปัจจัยหลักของความสำเร็จ

แนวทางสู่ความสำเร็จของในแต่ละกลุ่มอาชีพหรือการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ประกอบด้วยปัจจัยที่หลากหลาย อาทิ การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านการผลิต การตลาด การพัฒนาผลิตภัณฑ์ ความเข้มแข็งของชุมชน การนำแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้การพัฒนาเทคโนโลยี ความรู้ความเข้าใจในวัตถุดิบในพื้นที่ที่มีจำนวนมาก ความรู้และทักษะในการปรับปรุงผลิตภัณฑ์ วิเคราะห์ว่า การประสบความสำเร็จของกลุ่มอาชีพหรือการพัฒนาผลิตภัณฑ์นั้น ล้วนมีความแตกต่างกัน ไปอย่างบริบทของแต่ละกลุ่ม ลักษณะการประกอบการ รูปแบบของผลิตภัณฑ์ ซึ่งต้องการอาศัยความรู้และความตั้งใจ

ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์อย่างต่อเนื่องและจริงจัง การแข่งขันทางการตลาดในยุคปัจจุบันที่มีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ก็ต้องมีการก้าวทันเทคโนโลยีและความสามารถในการเข้าถึงกลุ่มลูกค้าด้วยเช่นกัน และการจากศึกษาวิจัยความสำเร็จของผลิตภัณฑ์เบื้องต้นพบว่า ปัจจัยหลักที่ส่งผลให้ผลิตภัณฑ์จากถ่านไม้ไผ่ธรรมดา กลายเป็นสินค้าที่มีคุณภาพและได้รับความนิยมตั้งแต่สังคมระดับ กลางขึ้นไป ซึ่งได้มีการต่อยอดเป็นสินค้าเพื่อสุขภาพและความงามนั้น สิ่งที่ทำให้ประสบความสำเร็จ คือ

การพึ่งพาตนเอง เป็นหลักของผู้ผลิตโดยจะเห็นได้ว่าผู้ผลิตผลิตภัณฑ์เบื้องต้นเมื่อได้รับคำแนะนำจากเพื่อนชาวญี่ปุ่นในเรื่องการเผาถ่านแล้วนั้น ก็ได้มีการลงมือทำทันที ด้วยการลองค้นหาความรู้ด้านการผลิตด้วยตนเองเป็นหลักทั้งจากเอกสาร บทความ อินเทอร์เน็ต ผู้รู้ ปราชญ์ชาวบ้านและแหล่งความรู้ต่างๆ จนเกิดเป็นผลิตภัณฑ์ถ่านไม้ไผ่เบื้องต้นในที่สุด

คุณภาพ การรับรองคุณภาพจากหน่วยงานหรือองค์กรที่สามารถเชื่อถือได้ที่ทางผู้ผลิตเองได้มุ่งมั่นในการสร้างความเชื่อถือให้กับตัวสินค้าและความมั่นใจให้กับผู้บริโภคหรือลูกค้า โดยคุณสมบัติของถ่านที่มีอยู่ในตัวแล้ว เมื่อมีการพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพและความงามด้วยการนำจุดเด่นของคุณสมบัติพิเศษของถ่านมาเป็นจุดขายของสินค้าเป็นหลัก คุณภาพจึงเป็นสิ่งสำคัญที่เป็นปัจจัยหลักของความสำเร็จ

นอกจากนี้แล้วยังมีปัจจัยในเรื่องของวัตถุดิบสำหรับใช้ในการผลิต คือ ไม้ไผ่ ที่สามารถหาได้ในพื้นที่ของจังหวัดปราจีนบุรี ซึ่งเป็นพื้นที่หลักของการผลิตถ่านไม้ไผ่ ทำให้มีวัตถุดิบในการผลิตได้ตลอดทั้งปีนั่นเอง และสำหรับปัจจัยอื่นๆ เป็นส่วนที่เติมเต็มในการส่งผลให้ผลิตภัณฑ์ประสบความสำเร็จ ไม่ว่าจะเป็นการส่งเสริมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รูปแบบของผลิตภัณฑ์หรือการทำการตลาดต่างๆ เป็นสิ่งที่สามารถเสริมให้ปัจจัยหลักมีความเข้มแข็งจนส่งผลให้ผลิตภัณฑ์เบื้องต้นประสบความสำเร็จในที่สุด

สรุปและข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยความสำเร็จของผลิตภัณฑ์เบื้องต้น การรวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่น นับเป็นสิ่งที่มีความค่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละพื้นที่หรือหน่วยงานราชการ

หรือส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องควรมีการจัดเก็บข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นในพื้นที่ของตนเอง
อย่างเป็นระบบ และครอบคลุมทุกพื้นที่ ซึ่งเป็นหนึ่งในภารกิจงานของการกระจาย
อำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเรื่องการส่งเสริมและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น
อยู่แต่เดิมแล้ว ซึ่งอาจยังไม่ชัดเจนในการดำเนินงานการจัดเก็บให้ครอบคลุมของแต่ละ
พื้นที่ แต่หากมีการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบแล้ว จะเกิดประโยชน์อย่างมากสำหรับ
การค้นคว้าศึกษาแก่ผู้ที่มีความสนใจ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาความรู้ การต่อยอด
ความคิดและเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับผู้ที่มีความสนใจทั่วไป

องค์การบริหารส่วนตำบลลำพันตาซึ่งเป็นหน่วยงานราชการที่มีกลุ่มผลิตภัณฑ์
บัณฑิตซึ่งประสบความสำเร็จในพื้นที่ จึงควรนำความรู้ ประสบการณ์ แนวความคิดของ
กลุ่มผลิตภัณฑ์บัณฑิตจากการรวบรวมองค์ความรู้นี้ไปเผยแพร่ จัดฝึกอบรมกลุ่ม
อาชีพที่มีจำนวน 13 กลุ่มในพื้นที่ของตำบลลำพันตา โดยเชิญคุณกิตติ เลิศล้ำและผู้ร่วม
ดำเนินการผลิตมาเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์และแนวความคิดที่เป็น
ประโยชน์ในการจัดทำผลิตภัณฑ์ พัฒนาผลิตภัณฑ์ การทำการตลาด ซึ่งเป็นการร่วม
แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกลุ่มอาชีพในพื้นที่ของตำบลลำพันตาในเบื้องต้น และให้มีการ
ติดตามผลสำหรับกลุ่มอาชีพที่เข้าร่วมการอบรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ว่ามีผลการพัฒนา
เป็นไปอย่างไร โดยให้้องค์การบริหารส่วนตำบลลำพันตาเป็นส่วนอำนวยการหลักใน
การดำเนินการ อีกทั้งเป็นส่วนสนับสนุนในเรื่องงบประมาณ สถานที่ดำเนินการ
ตลอดจนการติดตามประเมินผล ซึ่งความรู้ที่ได้รับการจากอบรมและการร่วมแลกเปลี่ยน
เรียนรู้ นั้น กลุ่มอาชีพที่เข้าร่วมอาจนำไปเป็นประโยชน์ในการประยุกต์ให้เข้าแนวทางการ
ดำเนินงานของกลุ่มอาชีพตนเอง หรืออาจปรับใช้เป็นตัวอย่าง หรือแม้กระทั่งนำไปเป็น
แนวทางหลักในการดำเนินงานที่เป็นประโยชน์ของกลุ่มอาชีพในพื้นที่ตำบลลำพันตา
และอีกหนึ่งแนวทางที่ทางองค์การบริหารส่วนตำบลลำพันตาควรดำเนินการ คือการ
ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ และจดจำหน่ายสินค้าของกลุ่มอาชีพในพื้นที่ของ
ตำบลลำพันตา เช่น การจัดทำจดจำหน่ายสินค้าบริเวณที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล
เพื่อเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ใช้ผลิตภัณฑ์ต่างๆ ของกลุ่มอาชีพในพื้นที่ตลอดจน
การส่งเสริมการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของกลุ่มอาชีพด้วยการนำสินค้าร่วมออกงาน โครงการ
เคลื่อนที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นประจำ เพื่อเป็นการสร้างรายได้ให้กับ

ประชาชนในพื้นที่ สร้างความเข้มแข็งและส่งเสริมให้ชุมชนมีความยั่งยืนจากการมีอาชีพ
ที่มั่นคงมีรายได้ที่แน่นอน เป็นความสำเร็จของกลุ่มอาชีพที่ควรเผยแพร่ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กรมการพัฒนาชุมชน. (2543). รูปแบบการดำเนินงานธุรกิจของกลุ่มอาชีพพัฒนาชุมชน.

กรุงเทพมหานคร: บริษัทเพาเวอร์พรีน จำกัด.

กิตติ เลิศล้ำ. (2554, 1 มิถุนายน) ผู้ก่อตั้งผลิตภัณฑ์บันตันและผู้มีภูมิปัญญาท้องถิ่น.

หมู่ที่ 1 ตำบลลำพันตา อำเภอนาคี จังหวัดปราจีนบุรี. สัมภาษณ์.

ถ่านไม้ไผ่. [ม.ป.ป]. ค้นเมื่อ 25 พฤษภาคม 2554, จาก <http://www.bamboocharcoal.in.th/>

บ้านถ่านไม้ไผ่ไทยอากาศดี.(2550,24 เมษายน) ถ่านไม้ไผ่. ผลิตภัณฑ์ถ่านไม้ไผ่เพื่อ

สุขภาพ,จาก <http://www.bantanthai.com/>

ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน. สำนักงาน. (2547). คู่มือการพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์.

กรุงเทพมหานคร: กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย.

สำนักงานพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น.

(2547). พระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537

แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2546. ฉะเชิงเทรา: บริษัทโรงพิมพ์ประสาน
มิตร จำกัด.